ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1945

Vyhlásené: 26.10.1945 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

99.

Dekret presidenta republiky

ze dne 13. října 1945

o úpravě přímých daní za kalendářní roky 1942 až 1944 a o úpravě poplatků a daní obchodových.

K návrhu vlády ustanovuji:

PRVNÍ ČÁST.

Čl. 1.

(1) S výhradou druhé části se zrušuje použitelnost těchto předpisů:

1. dnem 5. května 1945 vládního nařízení ze dne 23. listopadu 1939, č. 287 Sb., o dani z vystěhování;
2. dnem 5 května 1945 vládního nařízení ze dne 21. prosince 1939, č. 33 Sb. z roku 1940, kterým se provádí vládní nařízení ze dne 23. listopadu 1939, č. 287 Sb., o dani z vystěhování;
3. berním rokem 1946 vládního nařízení ze dne 13. dubna 1942, č. 163 Sb., o částečném zdanění staveb dočasně osvobozených od domovní daně;
4. dnem 1. května 1945 vládního nařízení ze dne 28. dubna 1943, č. 115 Sb., o vybírání válečného příspěvku ve znění čl. 9 tohoto dekretu, pokud jde o příspěvek vybíraný srážkou ze služebních požitků, a počínajíc berním rokem 1947, pokud jde o příspěvek vyměřovaný;
5. dnem, kdy nabylo účinnosti, vládního nařízení ze dne 9. srpna 1943, č. 233 Sb., o dani důchodové;
6. berním rokem 1943 § 1 vládního nařízení ze dne 10. srpna 1943, č. 234 Sb., o zrušení některých přímých daní a o úpravě úrokové míry některých pevně zúročitelných cenných papírů, pokud jde o daň z vyššího služného, počínajíc berním rokem 1946, pokud jde o ostatní ustanovení § 1, a počínajíc 1. lednem 1946 § 2 téhož nařízení s výjimkou zvláštní daně z úroků z úsporných vkladů podle vládního nařízení ze dne 9. listopadu 1939, č. 281 Sb.;
7. dnem, kdy nabylo účinnosti, nařízení ministra financí ze dne 16. září 1943, č. 259 Sb., k provedení daňové srážky z kapitálového výtěžku (daň kapitálových výtěžků);
8. dnem, kdy nabyly účinnosti, §§ 1 až 3 a § 5 vládního nařízení ze dne 5. ledna 1944, č. 6 Sb., o některých změnách v oboru přímých daní a daně z obratu s výjimkou daně pozemkové a domovní za rok 1943;
9. dnem, kdy nabylo účinnosti, druhého nařízení ministra financí ze dne 28. prosince 1943, č. 7 Sb. z roku 1944, k provedení daňové srážky z kapitálového výtěžku (daň z kapitálových výtěžků);

10. dnem, kdy nabyly účinnosti, článků I a II vládního nařízení ze dne 13. října 1944, č. 238 Sb., kterým se mění a doplňuje hlava II. zákona o přímých daních (všeobecná daň výdělková) a kterým se zrušuje článek XV a) uváděcích ustanovení k tomuto zákonu;
11. dnem, kdy nabylo účinnosti, nařízení ministra financí ze dne 6. listopadu 1944, č. 260 Sb., kterým se provádí (prováděcí nařízení k dani důchodové - p. n. d. d.) vládní nařízení o dani důchodové (nařízení o dani důchodové - n. d. d.);
12. dnem, kdy nabyly účinnosti, §§ 1 až 7 a § 13 druhého nařízení ministra financí ze dne 3. března 1945, č. 33 Sb., o zjednodušeních v oboru daní a poplatků (druhé nařízení o daňovém zjednodušení), a počínajíc dnem, kdy tento dekret nabude účinnosti, § 14 téhož vládního nařízení.

(2) Zákon ze dne 19. prosince 1934, č. 266 Sb., o branném příspěvku, se zrušuje počínajíc 1. červnem 1943, pokud jde o příspěvek vybíraný srážkou ze služebních požitků, a počínajíc berním rokem 1944, pokud jde o příspěvek vyměřovaný.

DRUHÁ ČÁST.

Čl. 2.

Pro vyměřování a vybírání přímých daní na berní roky 1943, 1944 a 1945 platí s odchylkami uvedenými v následujících článcích ustanovení zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb., o přímých daních, ve znění zákonů a nařízení jej měnících a doplňujících (v dalším z. o př. d.).
Daň důchodová a všeobecná daň výdělková.

Čl. 3.

(1) U poplatníků, podrobených dani důchodové, vyměřené podle §§ 18 až 22 po případě § 34 z. o př. d. nebo všeobecné dani výdělkové anebo oběma těmto daním, u nichž ani důchod ani výtěžek zdaněný na berní rok 1942 nepřesahoval 200.000 K, platí tyto daně, předepsané na berní rok 1942 k přímému placení, jako daňová povinnost, jíž nelze odporovati, bez nového vyměření a bez vydání nového platebního rozkazu i na berní rok 1943. S výhradou ustanovení odstavců 2 a 3 nejsou tito poplatníci povinni podati přiznání ke zmíněným daním na berní rok 1943, ledaže by k tomu byli berní správou vyzváni.

(2) V odstavci 1 uvedený způsob zdanění nenastane,

a) byl-li zdanitelný důchod (výtěžek) poplatníkův v kalendářním (hospodářském) roce 1942 o více než o 25% větší nebo menší než důchod (výtěžek) v kalendářním (hospodářském) roce 1941, zdaněný na berní rok 1942,
b) vyplývá-li pro poplatníka pro berní rok 1943 výhodnější nebo nevýhodnější daňová sazba než pro berní rok 1942,
c) je-li daň důchodová, sražená poplatníkovi ze služebních požitků v kalendářním roce 1942, o více než o 25%, nejméně však o 1.000 K větší nebo menší než daň důchodová sražená v kalendářním roce 1941,
d) vznikla-li daňová povinnost až v kalendářním roce 1942 nebo zanikla-li daňová povinnost v kalendářním roce 1941.

(3) Poplatníci, u nichž jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 2, jsou povinni po případě, bylo-li by vyměření daně na berní rok 1943 k jejich prospěchu, oprávněni podati přiznání na berní rok 1943 do 60 dnů po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti. Po uplynutí této lhůty nemůže poplatník okolnosti uvedené v odstavci 2 ve svůj prospěch uplatňovati. V téže lhůtě jsou povinni podati přiznání k dani důchodové, po případě i všeobecné dani výdělkové na berní rok 1943 poplatníci, u nichž důchod nebo výtěžek zdaněný na berní rok 1942 přesahoval 200.000 K.

Budou-li podmínky uvedené v odstavci 2, písm. a) splněny teprve rozhodnutím finančního úřadu vydaným po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti, počne zmíněná lhůta běžeti dnem, následujícím po doručení rozhodnutí.

Čl. 4.

(1) Základem pro vyměření daně na berní rok 1944 budou zásadně přiznání k dani důchodové a všeobecné dani výdělkové podaná za kalendářní rok 1943. Pro berní roky 1944 a 1945 jsou úroky z úsporných vkladů na vkladní (spořitelní) knížky a na vkladní listy a úroky z vkladů na pokladniční poukázky, vydané peněžními ústavy a Národní bankou pro Čechy a Moravu podrobeny dani důchodové a jest proto poplatník povinen uvésti je ve svém přiznání. Poplatníci jsou povinni po případě oprávněni tato přiznání, pokud neodpovídají ustanovením z. o př. d., doplniti a opraviti do 60 dnů po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti. V téže lhůtě jsou povinni podati přiznání za kalendářní rok 1943 poplatníci, kteří tak dosud neučinili.

(2) Při vyměření daně důchodové na berní roky 1944 a 1945 (čl. 5) platí sazby daně důchodové uvedené v tabulce daně důchodové, která je přílohou vládního nařízení ze dne 9. srpna 1943, č. 233 Sb., o dani důchodové; ustanovení § 5, odst. 2, věta druhá z. o př. d., připojené vládním nařízením ze dne 29. února 1940, č. 162 Sb., jímž se mění a doplňuje zákon o přímých daních a upravuje darovací daň, jakož i §§ 18 až 20 z. o př. d. neplatí.

(3) Pro otázku, do které daňové skupiny poplatník spadá a zda a jaká sleva na děti mu přísluší, platí ustanovení § 32 vládního nařízení č. 233/1943 Sb.; zvláštní ustanovení o židech, Polácích a cikánech tam uvedená však neplatí. U poplatníků s důchodem převyšujícím 300.000 K bude místo daňové skupiny IV použito daňové skupiny III.

(4) V § 32, odst. 1, v § 35, odst. 1 a v § 40, odst. 1 z o př. d. se pro berní roky 1944 a 1945 zvyšuje částka 1.000 K na částku 3.000 K; v § 37, odst. 4 z. o př. d. se pro berní roky 1944 a 1945 zvyšuje částka 23.550 K na částku 84.000 K.

(5) Pro berní roky 1944 a 1945 bude § 34 z. o př. d. zníti:
„(1) Má-li příjemce (§ 5, odst. 1) vedle služebních požitků podrobených srážkové dani ještě jiný 3.000 K ročně převyšující důchod (§ 32, odst. 1 a 2) a nepřesahuje-li součet hrubých požitků a jiného důchodu ročních 50.000 K, vyměří se daň z jiného důchodu podle tabulky daně důchodové připojené k vládnímu nařízení č. 233/1943 Sb. zvláště, bez zřetele na jmenované požitky. Při zjišťování jiného důchodu možno přihlížeti pouze k takovým odčitatelným položkám, které jsou s tímto důchodem v přímé spojitosti.

(2) Přesahuje-li součet hrubých služebních požitků a jiného důchodu podle odstavce 1 ročních 50.000 K, dojde k řádnému vyměření daně z celého důchodu (§ 5, odst. 2) - služební požitky v to počítajíc - podle všeobecných ustanovení tohoto zákona.“

(6) Pro berní roky 1944 a 1945 bude § 35, odst. 2 z. o př. d. zníti:
„(2) Má-li příjemce vedle služebních požitků zmíněných v odstavci 1 ještě jiný 3.000 K ročně převyšující důchod (§ 32, odst. 1 a 2) a nepřesahuje-li součet hrubých požitků a jiného důchodu ročních 50.000 K vyměří se daň pouze z jiného důchodu, a to sazbou tabulky daně důchodové připojené k vládnímu nařízení č. 233/1943 Sb. beze zřetele na zmíněné služební požitky. Ustanovení § 34, odst. 1, věta druhá platí obdobně. Přesahuje-li uvedený součet ročních 50.000 K, dojde k řádnému vyměření daně z celého důchodu (§ 5, odst. 2) - služební požitky v to počítajíc - podle všeobecných ustanovení tohoto zákona.“

(7) Daň důchodová, připadající podle daňové skupiny III tabulky daně důchodové, která je přílohou vládního nařízení č. 233/1943 Sb., na příjem z podniku, zvětšený o všeobecnou daň výdělkovou zaplacenou na týž berní rok včetně reservy na tuto daň a nezmenšený o srážky s tímto příjmem nesouvisící (nejvýše však daň důchodová skutečně z celkového důchodu vyměřená), a

všeobecná daň výdělková s přirážkou podle § 57, odst. 9 z. o př. d. a s přirážkami samosprávných svazků nesmějí při vyměření na berní roky 1944 a 1945 úhrnem ročně přesahovati 70% zmíněného dani podrobeného příjmu z podniku; přesahují-li tuto hranici, sníží se poměrně na tuto výši. Této výhody v rozsahu uvedeném v první větě požívají též poplatníci, jimž se daň důchodová vyměřuje podle ostatních daňových skupin. Toto ustanovení však neplatí, vyměří-li se všeobecná daň výdělková sazbou podle § 57, odst. 7 z. o př. d.

Čl. 5.

(1) U poplatníků, podrobených dani důchodové, vyměřené podle všeobecných ustanovení z. o př. d. nebo všeobecné dani výdělkové anebo oběma těmto daním, u nichž ani důchod ani výtěžek, který bude na berní rok 1944 zdaněn, nebude přesahovati 200.000 K, platí tyto daně, předepsané na berní rok 1944 k přímému placení, jako daňová povinnost, jíž nelze odporovati, bez nového vyměření a bez vydání nového platebního rozkazu i na berní rok 1945. S výhradou ustanovení odstavců 2 a 3 nejsou tito poplatníci povinni podati přiznání ke zmíněným daním na berní rok 1945, ledaže by k tomu byli berní správou vyzváni.

(2) V odstavci 1 uvedený způsob zdanění nenastane,

a) byl-li zdanitelný důchod (výtěžek) poplatníkův v kalendářním (hospodářském) roce 1944 o více než o 25% větší nebo menší než důchod (výtěžek) v kalendářním (hospodářském) roce 1943, zdaněný na berní rok 1944,

b) vyplývá-li pro poplatníka pro berní rok 1945 výhodnější nebo nevýhodnější daňová sazba než pro berní rok 1944,

c) je-li daň důchodová (daň ze mzdy), sražená poplatníkovi ze služebních požitků v kalendářním roce 1944, o více než o 25%, nejméně však o 1.000 K větší nebo menší než daň důchodová sražená v kalendářním roce 1943,

d) vznikla-li daňová povinnost až v kalendářním roce 1944 nebo zanikla-li daňová povinnost v kalendářním roce 1943.

(3) Poplatníci, u nichž jsou splněny podmínky uvedené v odstavci 2, jsou povinni po případě, bylo-li by vyměření daně na berní rok 1945 k jejich prospěchu, oprávněni podati přiznání na berní rok 1945 do 60 dnů po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti. Po uplynutí této lhůty nemůže poplatník okolnosti uvedené v odstavci 2 ve svůj prospěch uplatňovati. V téže lhůtě jsou povinni podati přiznání k dani důchodové po případě i všeobecné dani výdělkové na berní rok 1945 poplatníci, u nichž důchod nebo výtěžek, který bude na berní rok 1944 zdaněn, bude přesahovati 200.000 K. Budou-li podmínky uvedené v odstavci 2, písm. a) splněny teprve rozhodnutím finančního úřadu vydaným po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti, počne zmíněná lhůta běžeti dnem, následujícím po doručení rozhodnutí.

Čl. 6.

(1) Ustanovení předchozích článků platí i pro poplatníky, kteří podléhali v roce 1942 srážce daně důchodové, pokud u nich došlo k vyměření daně důchodové na berní rok 1942, a pro poplatníky, kteří podléhali v roce 1944 srážce daně ze mzdy, pokud u nich dojde k vyměření daně důchodové na berní rok 1944.

(2) Nedošlo-li u zaměstnanců k vyměření daně důchodové na berní rok 1942, bude daň důchodová na berní rok 1943 vyměřena, jsou-li pro to pro berní rok 1943 dány předpoklady podle hlavy I. z. o př. d. pozměněné tímto dekretem. Nejsou-li tyto předpoklady dány, bude srážkou daně důchodové, provedenou řádně v roce 1942, učiněno zadost povinnosti k dani důchodové na berní rok 1943. Poplatníkům nepřísluší právo podle § 32, odst. 5 z. o př. d. žádati o řádné vyměření daně na berní rok 1943. Poplatníci mají nárok, aby jim byla - pokud se tak již nestalo - vrácena z

daně sražené v roce 1942 taková částka, jaká jim byla vrácena z daně sražené v roce 1941, nejvýše však do výše srážky provedené v kalendářním roce 1942.

(3) Nedojde-li u zaměstnanců k vyměření daně důchodové na berní rok 1944, bude daň důchodová na berní rok 1945 vyměřena, jsou-li pro to v kalendářním roce 1944 dány předpoklady podle hlavy I. z. o př. d. pozměněné tímto dekretem. Nejsou-li tyto předpoklady dány, bude srážkou daně ze mzdy, provedenou řádně v roce 1944, učiněno zadost povinnosti k dani důchodové na berní rok 1945.

Čl. 7.

Daň z kapitálových výtěžků podle vládního nařízení č. 233/1943 Sb. sražená v letech 1943, 1944 a 1945 zaúčtuje se na úhradu daně důchodové, jež bude vyměřena vždy na následující berní rok. Nedojde-li k vyměření daně důchodové, nebude sražená daň z kapitálových výtěžků vrácena.
Daň pozemková a domovní.

Čl. 8.

(1) Předpis pozemkové a domovní daně za rok 1943 vyměřený z výtěžku kalendářního roku 1943 platí bez vydání platebního rozkazu jako daňová povinnost, jíž nelze odporovati, i na berní rok 1944. Počínajíc kalendářním rokem 1944 (berním rokem 1945) vyměřuje se pozemková a domovní daň již podle ustanovení z. o př. d. Poplatníci daně činžovní jsou povinni podati přiznání na berní rok 1945 do 30 dnů po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti.

(2) Nárok na úlevu činžovní daně z důvodu oprav domu provedených v roce 1942 podle ustanovení vládního nařízení ze dne 23. ledna 1941, č. 79 Sb., o daňových úlevách na opravy domů, uplatní poplatník na berní roky 1945 a 1946 v přiznání k činžovní dani podaném na berní rok 1945.

(3) Pozemky a budovy (části budov), které nebyly za rok 1943 zdaněny, ježto u nich vznikla povinnost ku zdanění teprve pro berní rok 1944, zdaní se na tento berní rok z výtěžku kalendářního roku 1943. U budov podléhajících činžovní dani podají poplatníci v tomto případě přiznání k činžovní dani na berní rok 1944 do 30 dnů po dni, kdy tento dekret nabude účinnosti.
Válečný příspěvek.

Čl. 9.

Válečnému příspěvku podle vládního nařízení ze dne 28. dubna 1943, č. 115 Sb., o vybírání válečného příspěvku, podléhají s účinností stanovenou v § 10 zmíněného nařízení všechny osoby, které měly v rozhodné době své bydliště nebo svůj obvyklý pobyt v zemích České a Moravskoslezské. Pokud nebyl válečný příspěvek vybrán srážkou ze služebních požitků, vyměří se dodatečně.
Přirážka pro zmeškání.

Čl. 10.

(1) V oboru přímých daní (s přirážkami, příslušenstvím a náhradou nákladů upomínacích a exekučních), splatných v letech 1943 až 1945, nevybere se z částek nezaplacených ke dni splatnosti přirážka pro zmeškání podle ustanovení § 5, odst. 1 a 3 vládního nařízení ze dne 12. ledna 1943, č. 12 Sb., jímž se provádějí některé změny v oboru daní, poplatků a dávek, nebyla-li v den vyhlášení tohoto dekretu předepsána. Daňoví dlužníci jsou však povinni zaplatiti z dlužných částek daní (s přirážkami, příslušenstvím a náhradou nákladů upomínacích a exekučních), splatných podle § 269 z. o př. d. a podle ustanovení § 5, odst. 1 až 3 nařízení ministra financí ze dne 30. září 1944, č. 236 Sb., o zjednodušeních v oboru daní a poplatků, 2%ní přirážku pro zmeškání z celkového nedoplatku zbývajícího ke dni 31. října 1945 a 2%ní přirážku pro zmeškání z celkového nedoplatku zbývajícího ke dni 31. prosince 1945.

(2) Sníží-li se daň (s přirážkami), splatná před 31. říjnem 1945 nebo před 31. prosincem 1945, dodatečně buď tím, že se daň splatná bez předpisu vyměří nižší částkou, nebo tím, že se předepsaná daň sníží rozhodnutím o odvolání, provede se na žádost poplatníkovu oprava předepsané přirážky pro zmeškání podle stavu změněného snížením daně (s přirážkami).

(3) Jinak platí o přirážce pro zmeškání podle odstavce 1 ustanovení části II. vládního nařízení č. 12/1943 Sb.

TŘETÍ ČÁST.

Čl. 11.

(1) Pro vyměření přímých daní na územích, jež byla v roce 1938 odtržena od zemí České a Moravskoslezské, platí pro kalendářní roky 1938 až 1943 daňové předpisy, zavedené v době nesvobody na těchto územích. Vedle uvedených předpisů vyberou se na těchto územích též daň z vyššího služného podle hlavy VII z. o př. d. počínajíc kalendářním rokem 1942 a válečný příspěvek podle vládního nařízení č. 115/1943 Sb. ve znění čl. 9 tohoto dekretu počínajíc kalendářním rokem 1943. Vyměřovacími úřady jsou místně příslušné berní správy. O opravných prostředcích proti daním vyměřeným podle tohoto práva rozhodnou zemská finanční ředitelství s konečnou platností.

(2) Předpisy přímých daní na územích uvedených v odstavci 1 s výjimkou daně korporační (zvláštní daně výdělkové) vydané za kalendářní rok 1943 platí jako daňová povinnost, jíž nelze odporovati, bez nového vyměření a bez vydání nového platebního rozkazu i na berní roky 1944 a 1945.

(3) U poplatníků na územích uvedených v odstavci 1, u nichž vznikla daňová povinnost v roce 1943 nebo 1944, platí pro zdanění důchodů, výtěžků nebo požitků dosažených v kalendářním roce 1944 z. o př. d. se změnami v tomto dekretu uvedenými. Bylo-li však v jednotlivém případě zdanění podle předpisů zavedených v době nesvobody již provedeno, zůstává v platnosti.

(4) Na územích uvedených v odstavci 1 platí ode dne vyhlášení tohoto dekretu i pro daně vyměřené podle daňových předpisů, zavedených v době nesvobody, o splatnosti, placení, účtování, vybírání, zajišťování, vymáhání a o přirážce pro zmeškání zákon o přímých daních se změnami v tomto dekretu uvedenými.

(5) Na územích uvedených v odstavci 1 jest užíti předpisů o poplatcích, daních obchodových a dávkách za úřední úkony ve věcech správních platných, případně užívaných v ostatním území zemí České a Moravskoslezské tehdy, vznikla-li poplatková (daňová) povinnost dne 5. května 1945 nebo později. Mluví-li se v těchto předpisech o Protektorátu Čechy a Morava, jest tím rozuměti nyní celé území zemí České a Moravskoslezské. Poplatky a daněmi obchodovými rozumějí se poplatky podle zákona ze dne 9. února 1850, č. 50 ř. z., s jeho změnami a dodatky, daň z obohacení, daně z obchodu s cennými papíry, daně směnečné, daň z požární ochrany a daň z přepravy kolejovými drahami.

ČTVRTÁ ČÁST.

Čl. 12.

Přímé daně na berní roky 1943 až 1945 vyměřují finanční úřady I. stolice. O opravných prostředcích rozhodují příslušné finanční úřady (§ 232 z. o př. d.).

Čl. 13.

(1) Platí-li podle tohoto dekretu daně, jež v den vyhlášení tohoto dekretu jsou už předepsány, bez vydání platebního rozkazu jako daňová povinnost, jíž nelze odporovati, i na rok (roky) další, jest

částky, o které tato daňová povinnost převyšuje povinnost dříve splatnou, doplatiti do 30 dnů po vyhlášení tohoto dekretu.

(2) Platí-li podle tohoto dekretu daně, jež budou předepsány po jeho vyhlášení, bez vydání platebního rozkazu jako daňová povinnost, jíž nelze odporovati, i na rok (roky) další, jest částky, o které tato daňová povinnost bude převyšovati povinnost dříve splatnou, doplatiti do 30 dnů po zpravení poplatníka o předpisu, podle něhož se ona daňová povinnost řídí.

Čl. 14.

Ministr financí se zmocňuje, aby učinil správní opatření k zamezení nesrovnalostí a tvrdostí, jež by v důsledku tohoto dekretu mohly vzniknouti. Zároveň se ministr financí zmocňuje, aby za účelem zjištění všech poplatníků v kalendářních letech 1942 až 1945 učinil opatření obdobná ustanovením § 304 z. o př. d.

Čl. 15.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr financí.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.